

Základná škola, Abovská 36, Košice-Barca ŠKOLA PRIATEĽSKÁ K DEŤOM

Školák

Ročník: Jedenásty

Číslo: Tretie

Toto sú Vianoce!

Vianoce sú,
Vianoce sú,
deduškovia kapry nesú.
A babičky imelo...
Det'om bude veselo!
Už nám sniežik napadal,
šalik som si uspriadal,
gul'ovačka zasa bude,

prázdno bude v psíčej búde.
Sánkami sa kľžeme,
snehuliakov stavíme,
stromček si vyzdobíme,
koláčiky spravíme.
Pri vianočnej večeri
každý bude veselý.

Simonka Hetešová, 5. r.

Už to príde...

Minul sa Mikuláš,
blížia sa Vianoce.
Pripraviť stromček aj perníčky,
tešia sa všetci - dospelí, mamičky,
dedkovia aj babičky.
Zabalené darčeky si hneď rozbalíme
pri večeri sedíme,
papkáme aj klebetíme.

Monika Šimeková, 5. r.

Mikuláš

Na sv. Mikuláša neučí sa neskúša sa.
To hovorí naša trieda,
V ktorej stále iba bieda.
Naša pani učiteľka je naša hviezda.
Slovensko je kraj, v ktorom je raj!

Jarko Bočkorík, 5. r.

NAJ ZIMA

Kde bolo, tam bolo, niekde pri škole práve napadol sneh. Deti boli veľmi šťastné. V ten deň bol totiž Mikuláš. Lenže deti sa vonku guľovali a samozrejme, že mali na sebe čižmy, špinavé čižmy. A bolo tam jedno dievča, ktoré malo zimu veľmi rado. Musím povedať, bolo to dievča s chlapčenskou dušou. Guľovalo sa s chlapcami až do večera, no chlapci, ako je to o nich známe, nemali v hlave všetko v poriadku. Navrhli jej, že pôjdu do schátralého a strašidelného domu. Ona musela súhlasiť, lebo inak by pre nich bola za „zbabelú“.

Už sa stmievalo a oni boli v tom dome na druhom poschodí. Zrazu počuli len také „buch-buch“... Zľakli sa a rýchlo sa schovali. Do domu vstúpil červený muž a vyšiel hore. Keď bol už blízko pri deťoch, zistili, že je to Mikuláš. Mal na sebe červené biskupské rúcho a v ruke tri balíčky pre tri deti. Deti sa potešili, vyliezli z úkrytu, vzali si balíčky a odišli s Mikulášom domov.

Ema Lešová, 5. r.

SVÄTÝ MIKULÁŠ A ŠKOLA ABOVSKÁ

Raz, dňa 6. 12. 2013, napadol sneh, škola Abovská 36 sa zišla na prvom stupni a spievali veľa, veľa pesničiek. Naša trieda vítala každú učiteľku básničkou a všetci sme sa veľmi tešili!

Ad'ka Durbáková, 5. r.

HUGOVE VIANOCE

Jedného dňa bol raz jeden malý chlapec, ktorý sa volal Hugo. Nikto ho nemal rád v škole, nikto sa s ním nekamarátil. Bol smutný, takže on a jeho mama išli na trh, aby sa trochu potešili.

Čoskoro na to mal narodeniny a bolo to presne na Vianoce. Zobudil sa a pozrel na kalendár... 24. december!!!! Vyskočil z postele a rýchlo sa obliekol. Prišiel dole a už naňho čakali rodičia s darčekom.

„Veselé Vianoce!“ - usmievali sa naňho rodičia.

Hugo sa cítil v tej chvíli veľmi šťastný a rozbalil si darček. Dnu bola čokoláda a obrázok, ktorý ešte nikdy nevidel. Bol to obrázok jeho prvých narodenín. Od šťastia vyobjímal ocka aj mamku a všetci prežili krásny vianočný deň.

Ezra Gregoire, 5. r.

O VIANOCIACH

Kde bolo, tam bolo, bolo raz dievča, ktoré sa volalo Saška.

Bol už december a všetci sa už nevedeli dočkať Vianoc. No najprv prišiel ako vždy Mikuláš. Saška šla do školy a tam na každej hodine hovorili básničky, spievali koledy a dostali veľa sladkostí.

Príjemné dni pokračovali aj neskôr, keď po dvoch týždňoch prišli konečne vytúžené Vianoce! Urobili spoločne doma kapustovú polievku a všelijaké iné jedlá, nezabudli na linecké koláčiky a perníky. Ozdobili stromček, prichystali stôl. Keď si išli sadnúť k stolu, pekne sa obliekli, učesali a išli jesť. Popozerali si darčeky a boli to veselé Vianoce!

Laura Forgáčová, 5. r.

ROVNAKÉ A PREDSA INÉ...

Každý národ má svojské zvyky, ktoré sa počas vianočných sviatkov stali krásnou tradíciou. Tie naše všetci poznáme a mohli by sme ich menovať viacero - zlaté prasiatko, oblátky s medom, darčeky po stromčekom, ... sú ich desiatky a každá rodina si tie svoje tradície stráži a v týchto najkrajších dňoch roka aj dodržiava. Ako však prežívajú tieto dni iné národy, ktorých kultúra je úplne iná než tá naša?

Mexické oslavy

Vianoce v Mexiku majú silný náboženský podtón. Sviatky sa začínajú už 16. decembra, keď štartuje Las Posadas - 9-dňová oslava, ktorá sa končí na Štedrý deň. Robia sa procesia so sviečkami, ľudia chodia od dverí k dverám, napodobujú Jozefa a Máriu, keď si hľadali úkryt. Na Vianoce sa podáva šalát de Noche Buena zo zeleniny a ovocia, bacalao - jedlo zo sušenej solenej tresky, čo je zvyk dovezený z Európy, pečený moriak, chiles rellenos - plnené a zapekané papriky čili - alebo tamales - knedličky s mäsovou, vegetariánskou alebo ovocnou plnkou,

balia sa do kukuričných alebo banánových sušených listov. Darčeky deťom nosí Santa Claus alebo Traja králi. Na sviatok Troch kráľov je zasa zvykom upiecť rosca de reyes, čo je sladký okrúhly koláč s kandizovaným ovocím. Je v ňom schovaná malá plastová soška Ježiška a kto ju nájde, stáva sa hosťiteľom na oslavy Hromníc /2. február/. Neodmysliteľnou súčasťou sviatkov je aj vianočná ruža, ktorá pochádza priamo z Mexika.

Rosca de Reyes... mňamka :p

Austrálska vianočná pláž

Vianoce v Austrálii sa odohrávajú počas austrálskeho leta. Preto sa ľudia snažia priblížiť si pravú vianočnú a ZIMNÚ atmosféru aspoň umelým bielym popraškom či napodobeninami snehu a bielymi snehuliakmi. Dôležitá je i výzdoba súkromných domov a záhrad. Napodobeniny sobov a modely zasnežených domčekov však večer zatienia tisícky svetielok, ktoré pokrývajú celé domy a záhrady. Tento festival svetiel vytvára neopakovateľnú magickú atmosféru, ktorá prináša Vianociam ďalší rozmer. Austrálskou vianočnou špecialitou je však navšteva pláže Bondi na východnom pobreží Sydney. Nájdeme tam ľudí, ktorí sa kúpu s červenou čiapkou na hlave a fotia sa pri ozdobenom stromčeku, organizujú rodinné a priateľské pikniky. Na Štedrý deň je tradíciou chodiť na koncerty, kde sa spoločne spievajú koledy. Slávnostné menu môže pozostávať z pečenej šunky, plneného pečeného kurat'a, morcky alebo prasiatka, grilovanej zeleniny, opekaných zemiakov, parmezánového šalátu, tradičného ovocného koláča, pudingu, vianočných koláčikov, perníka, rumových guliek alebo kokteilu z melóna a zo šampanského. 26. decembra je vo zvyku, podobne ako vo Veľkej Británii a Írsku,

dávať svojmu poštárovi, mliekarovi či predavačovi malú finančnú odmenu. Oslavy sa končia 6. januára bohatou večerou.

Tak čo, vymenili by ste sneh za pláž? :D :D :D

Nemeckí čerti bu-bu-bu :D

Zasnežené zábery nemeckých mestečiek vyzdobené svetielkami a vianočnými stromčekmi vždy pôsobia ako z rozprávky. Vianočné trhy majú jedinečnú atmosféru, ponúkajú domáce tradičné špeciality a ručne robené predmety. Ozdobené stromčeky v mestečkách môžeme nájsť kdekoľvek, nielen na námestiach. A na ich výzdobe si dávajú obyvatelia vždy poriadne záležať. Niet sa čo čudovať, veď vianočný stromček pochádza práve z Nemecka z obdobia renesancie, keď sa ozdobené stromčeky začali prinášať do príbytkov.

Eva
Markert

Jonas
und der
Weihnachts-
teufel

Bu-bu-bu... som strašný vianočný čert... :D

Ďalšia stará tradícia, ktorá sa dodnes považuje za veľkú atrakciu, je sprievod svätého Mikuláša. V predvečer 6. decembra chodí mestom a obdarúva malými darčekom dobrú deti :p. Na tie zlé sa teší Krampus, démon, ktorý ich trestá palicou, a ak neposlušné dieťa strčí do svojho koša, vezme ho rovno do pekla :D. V sprievode svätého Mikuláša je vždy viac takýchto démonov, ktorí majú veľké zahnuté rohy a v rukách držia reťaze a prúty. Do masiek sa obliekajú mladí muži, ktorí sa pred sebou pretekajú o najodpornejšiu masku. S obľubou potom strašia nielen deti, ale aj ženy :D :D :D. Tejto typickej tradícii sa darí najmä v južných oblastiach Nemecka, Rakúska a v talianskom Južnom Tirolsku. Darčeky na Štedrý večer roznáša Santa Claus, Otec Vianoc alebo Ježiško, A čo by sme našli na sviatočnej tabuli? Pečené prasiatko, biele klobásky, jaternice, zemiakový šalát, kapra, pečenú hus s knedľou a červenou kapustou, nemecký perník, linecké koláče, marcipánové zemiaky, silný vaječný likér, kapustu v akejkoľvek úprave a ďalšie pochúťky. A je dobré ochutnať všetko, lebo tradícia hovorí, že kto sa dobre nenaje, toho budú prenasledovať démoni.

Vianoce sú často obdobím, keď sa nám splnia sny. A tie bývajú rôzne. Aký sen sa splnil niektorým našim deviatikom, si teraz môžete prečítať v ich „miniúvahách“:

Mojím snom bolo pozrieť sa do Osvienčimu. Keďže ma hrozne zaujíma história, sľuboval som si od toho zážitok a zároveň niečo zaujímavé a poučné.

Na konci školského roka sa na našej škole organizoval výlet práve tam. Jedinečná príležitosť sa tam dostať a dozvedieť sa niečo zaujímavé! Cestoval som v autobuse aj s kamarátom. Cesta utiekala pomaly, ale nakoniec sme na miesto našej exkurzie došli. Po tejto návšteve viem, že je to miesto, kam by sa mal dostať každý človek a začne si vážiť život, aký má teraz. Je to silné miesto a silný zážitok. Vážim si tých ľudí, ktorí prežili peкло.

Na výlet nikdy nezabudnem, splnil sa mi sen.

Ďod'ko Timko, 9. r.

Keď som bola malá, chcela som sa naučiť bicyklovať. Rodičia so mnou chodili vonku a učili ma bicyklovať najprv s pomocnými kolieskami, neskôr bez nich. Veľakrát som spadla, ale nevzdávala som sa, pretože som sa rýchlo chcela naučiť bicyklovať.

Keď som už na bicykli nemala pomocné kolieska, išla som na ihrisko s rodičmi, a tam som sa naučila bicyklovať. Vedľa ihriska bol chodník, na ktorý sme išli, pretože smeroval na menší kopec a rodičia mi povedali, aby som sa snažila vyjsť na kopec. Zo začiatku mi pomáhali, ale neskôr som to zvládla sama.

A tak som sa naučila bicyklovať a vtedy to bol môj malý sen, ktorý sa mi splnil.

Kristínka Benköová, 9. r.

Prichádzajúce sviatky sú sviatky, pri ktorých sa často plnia sny. Splnený sen je veľmi široký pojem. Kým niekomu k splneniu sna stačí autíčko poskladané z Lega, iný si ten sen splní Mercedesom z najvyššej rady...

Je veľa relácií, kde ľudia plnia sny pre iných a často sa tam spomína, že pokiaľ zdravý má desiatky snov, chorý má len jeden. Pri zamyslení sa nad týmto by som asi sny rozdelil na skutočné sny a sny

v úvodzovkách. Nevie, či splnenie sna prežíva rovnako človek, ktorý znova začal vidieť, alebo niekto, kto sa dostal do krajiny, ktorú celý život túžil navštíviť. Každopádne to sú sny. Moje splnené sny by som skôr zaradil k tým snom v úvodzovkách. Ja snívam o veciach reálnych i nereálnych. No v tom je podľa mňa podstata snov. Snívať o nemožnom prináša človeku nádej, aj keď môže byť často nereálna. No sen je nejaká výzva a hlavne nádej na zmenu. Ako som však už písal, nie každý to berie rovnako a pre niekoho je sen zároveň aj cieľom. Či už je to sen dostať sa na dobrú školu, alebo si kúpiť nejakú vysnívanú vec.

Moje sny sú možno obyčajné, ale každý túži po niečom inom, ale dúfam, že každému sa jeho sen splní.

Tomáš Šoltés, 9. r.

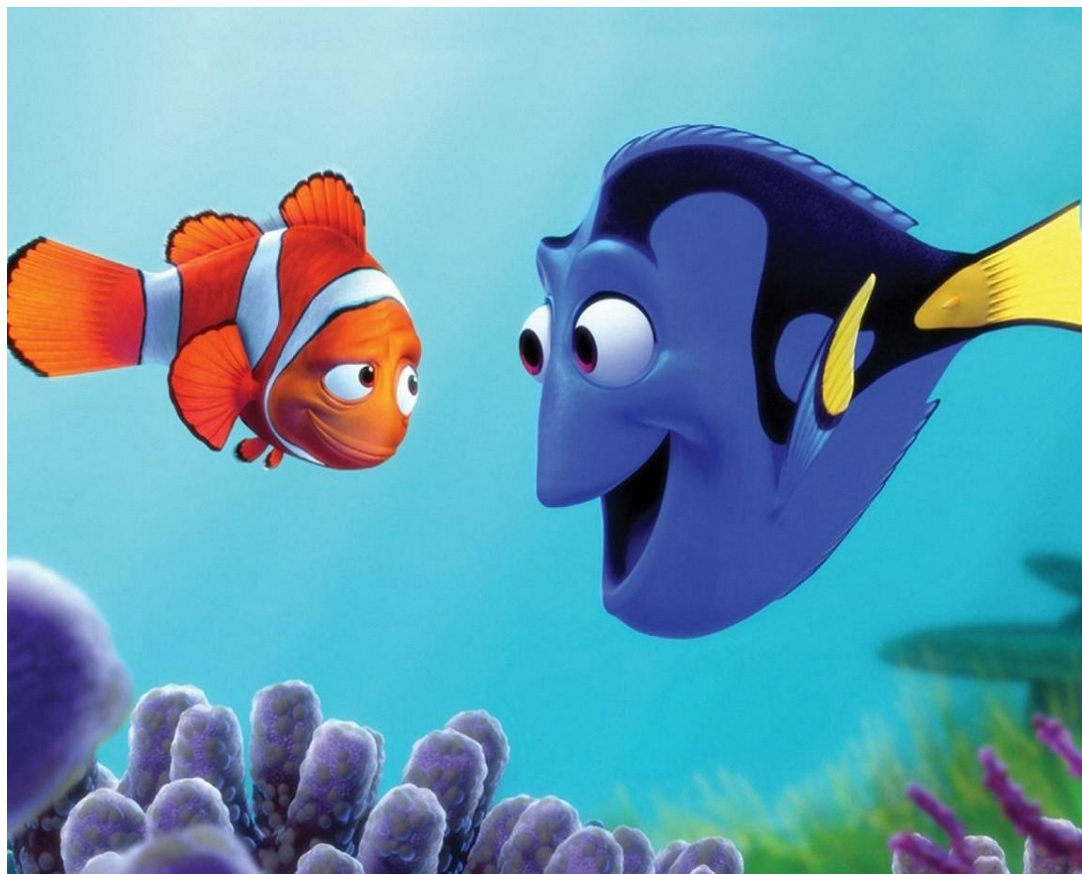

Vydarený plavecký výcvik

Žiaci sa už od začiatku roka tešili na tento plavecký výcvik, ktorý mal za úlohu naučiť plávať všetkých zúčastnených aspoň jedným plaveckým spôsobom. U niektorých bolo ťažké odblokovať blok strachu z vody, no nakoniec sa to podarilo.

Už za pár dní každé dieťa dokázalo plávať aspoň jedným

plaveckým spôsobom. Deti počas týždňa prešli splývaním, plaveckým spôsobom „prsia“, „kraul“, vyskúšali si plávanie pod vodou a naučili sa aj skok do vody. Celý plavecký výcvik končil súťažou, kde žiaci mali za úlohu preplávať 25 m jedným z plaveckých spôsobov.

Rozhovor s pani učiteľkou Beátou Janečkovou

Znamenie: Rak, Kohút

Najskupina: Elán

Najspevák: Eros Ramazzotti

Najspevávajúca: Celine Dion

Najkniha: Slovenské prostonárodné rozprávky

Najjedlo: rizoto

Najpitie: citrónový čaj

Najzvieratko: môj psík Erosko

1. Máte radšej zimu alebo leto? Prečo?

Ak by som si mala vybrať z týchto dvoch, tak by to bola určite zima, pretože milujem Vianoce, ale úplne najradšej mám jeseň. Vtedy je podľa mňa úplne ideálne počasie. Nie je ani príliš horúco, ale ani príliš chladno. No najúžasnejšia je farebnosť prírody.

2. Ako najradšej trávite zimné večery?

Každý večer chodievam so svojím psíkom na prechádzku a po nej si rada pozriem niečo pekné v telke alebo si zvyknem prečítať knihu.

3. Máte svoju obľúbenú vianočnú rozprávku?

Rozprávky mám veľmi rada, pretože mi pripomínajú detstvo. Je veľa rozprávok, ktoré mám rada a ťažko sa mi hľadá jedna najlepšia. Ale keď som si otázku prečítala, okamžite mi napadla filmová rozprávka „Tri oriešky pre Popolušku“.

4. Ste oficiálnou zástupkyňou medzinárodného UNICEF na našej škole. V čom to majú podľa Vás slovenské deti ľahšie než v iných krajinách?

Neviem, či to majú naše deti ľahšie, ale teším sa tomu, že slovenské deti netrpia hladom a smädom, že sa môžu vzdelávať a nemusia v ich veku ťažko pracovať.

5. Ako dlho už učíte na našej škole a čo sa vám na nej najviac páči?

Na tejto škole pracujem od roku 1992. Nastúpila som tu po skončení vysokej školy a som tu veľmi spokojná vďaka deťom, ale i niektorým kolegom, ktorých som tu spoznala.

6. Ako budete tráviť tohtoročné Vianoce?

Budú tradičné. V kruhu mojich blízkych, s vianočným stromčekom a koledami, hríbovou polievkou, zemiakovým šalátom, vyprázaným kaprom a samozrejme s darčekom.

7. A čo Silvester?

Pravdepodobne opäť tradične, na našej chate.

8. A ešte čo by ste nám všetkým zapriali do nového roka?

Prajem Vám do nového roka,
veľa šťastia, lebo je krásne,

veľa zdravia, lebo je vzácné,
veľa lásky, lebo je jej málo
a veľa všetkého, čo by za to stálo.

Veselé Vianoce a šťastný nový rok!!

Pasovanie prvákov

Dňa 14. Novembra 2013 bol pre našich prvákov veľmi netradičným dňom. Triedne učiteľky sa rozhodli spojiť spoločné rodičovské združenie žiakov a rodičov s prehliadkou nadobudnutých vedomostí našich prvákov. Bolo to príjemné popoludnie v kruhu rodičov pri káve

a čaji. S potešením Vám môžeme oznámiť, že každý prváčik zvládol náročné úlohy a za svoj výkon bol odmenený certifikátom a sladkosťami. Pri príprave tejto aktivity nám pomáhali aj naši starší žiaci: J. Puha, D. Šoltés /9. roč./, V. Mrazková a N. Puzderová /8. B/.

Patrí im naše poďakovanie!

Sme plní očakávania!

V krajine Písmenkovo!

V krajine Šikovničkovo!

Pasovačka!!!

So sviatkami sa blíži aj nový rok. Ktovie, čo prinesie, ale očakávania určite nejaké máme. A čo od neho čakajú žiaci a učitelia našej školy?

Natálka Hažlinská: Veľký mobil. /waw/

Lucka Farkasová: Auto. /a vodičák, čo platí od ôsmich rokov, prosím... :D/

Natália Puzderová: Dožiť sa roku 2014. /ahaaa.../

Erik Kerul': Zdravie, pokoj a Cristiana RONALDA. /ojoj, to by mal Cristiano fajný rok, keby mohol jesť fašírky tvojho ocka... :D/

Danka Cvachová: Pokoj od ZŠ Abovská. /neboooj, bude... ale potom neplač za dobrou triednou, ha?/

Laco Lampert: Vlastné skrinky v škole. /aha, Amerikaaa!!/

Katka Janovská: Frajera :D. /to ti doprajem a nech vám to vydrží!/
Dominika Jasenská: Zdravie, pokoj. /áno, to sa vždy zíde :p/

Lucia Helyeiová: Aby som mala dobré vysvedčenie. /si cieľavedomé diet'a, držím palce!/
Viki Mrazková: Ešte jeden venček./kúp si v obchode také kakaové... hihi../
Terka Vencelová: Chodiť do školy na štvrtú hodinu. /a prísť domov o šiestej na mexickú telenovelu?/
Ľudo Arkai: Chcem zvonenie crn crn. /aj ja.../
Kubo Lampert: Ta asi nič. /ta dobre/
P. uč. Antušová: Zdravie pre seba a celú moju rodinu. /pripájame sa k prianiu, nech kvitnete... :x/
P. uč. Lenártová: Ako každý rok, hlavne zdravie. /Klasika, ale múdra/
P. uč. Janitorová: Pokoj, vzájomné porozumenie a úsmev na tvári. /:D/
P. uč. Ružinkovičová: Zdravých a rozumných žiakov, pokoj a viac humoru medzi ľuďmi, aby sme dokázali separovať v živote. /juj, to je silno filozofickee
P. uč. Šimonová: Aby boli moje mačičky zdravé. /no comment :D/

... prajem Vám, aby všetky priania vyšli, aby sa Vám v novom roku kopili dobré dni, aby ste mali okolo seba vždy tých správnych ľudí /prípadne zvieratká :D/ a aby ste ten rok 2014 prežili v zdraví šťastí a spokojnosti :x...

Šéfredaktorka

SNEH A SNEHOVÉ VLOČKY

Sneh je forma zamrznutej vody, vyskytujúca sa vo forme šesťramenných hviezdíčiek ľadu, spojených do snehových vločiek. Tepelná hranica medzi vodou a snehom bola vybraná ako začiatok,

bod 0, Celsiovej teplotnej stupnice. V horských oblastiach sa môže väčšie množstvo snehu vplyvom zemskej gravitácie a ďalších faktorov uvoľniť. Uvoľnené množstvo snehu sa nazýva lavína.

V našom geografickom priestore je sneh tradičným symbolom vianočných sviatkov. Na snehu sa dajú realizovať mnohé druhy športov - sú to najmä lyžovanie a sánkovanie. Sneh je vďačným prostriedkom zábavy - guľovanie, stavba trojrozmerných objektov ako napr. snežné obydlia, snehuliaci a pod.

Na snehových vločkách je úžasné najmä to, že nenájdete dve úplne rovnaké vločky. Ich mimoriadna rozmanitosť je spôsobená množstvom malých zmien teploty a vlhkosti, ktoré zažívajú pri zmrazení na svojej ceste na zem. Všetky tieto faktory vytvárajú krásne tvary, ktoré sú takmer vždy jedinečné.

Sneh je veľa, veľa snehových vločiek pokope. Nad nimi si lámal hlavu už v polovici 17. storočia filozof a prírodovedec René Descartes. O vločky sa zaujímal a písal o nich aj Johanes Kepler. Obaja zistili, že ľadové kryštáliky majú vždy približne tvar šesťuholníkov (poprípade sú šesťboké) - majú šesť približne rovnakých ramien. Väčšinou však nie sú dokonale súmerné.

Snehové vločky sú „maličké zázraky nekonečnej krásy“, na svete s najväčšou pravdepodobnosťou nenájdete dve naprosto rovnaké.

Každá vločka padá inak, niektoré plachtia iné vibrujú. Presný tvar vločiek určuje teplota pri ktorej vznikajú. Napríklad pri teplote -2°C sa tvoria vločky neobvyklého trojuholníkového tvaru. Jeden kryštálik

je asi miliarda molekúl vody. Najväčšie vločky padali, že vraj, v roku 1887 v Montane (USA), kde na šírku mali 38 cm a na výšku 20 cm. - toto však nie je overená informácia a je veľmi nedôveryhodná.

Existuje niekoľko vysvetlení symetrického tvaru vločiek. Mohlo by to byť spôsobené „komunikáciou“ alebo „prenosom informácií“ medzi ramenami vločky: rast jedného ramena ovplyvňuje rast ostatných. Japonský spisovateľ Masaru Emoto napísal niekoľko kníh o tom, že komplexnosť vločky môže súvisieť s akousi neurčitou pozitívnou vibráciou alebo energiou prostredia, v ktorom sa vločka vytvorí. Toho sa dá údajne dosiahnuť napríklad slovom, hudbou alebo modlitbou.

Vy si môžete vytvoriť vlastné snehové „papierové“ vločky. Potrebujete na to papier, nožnice, fantáziu a štipku trpezlivosti a trošku zručnosti. Určite sa vám podaria. Aj nimi si spríjemnite krásne chvíle prichádzajúcich Vianočných sviatkov.

Vianoce nech voňajú ako kapustnica
a nech sa Vám od šťastia červenujú líca.

Nech má u vás pri stole
miesto každý dobrej vôle.

Každý dobrý člověk či mačička,
rozřezané jablčka
nech vám veštia šťastička.
Pod stromčekom nájdite si
všetko, čo len pražete si.
Keď príde po tomto roku nový rok,
nech vám vyjde každý krok.
A vôbec - prajem Vianoce krásne,
lebo už mi nič nenapadá
do tejto básne!
Silvia Šimonová

